

MAKRO GÖRÜŞ

Ödemeler Dengesi

Haziran 2024

Emre Aylar

aylare@tskb.com.tr

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

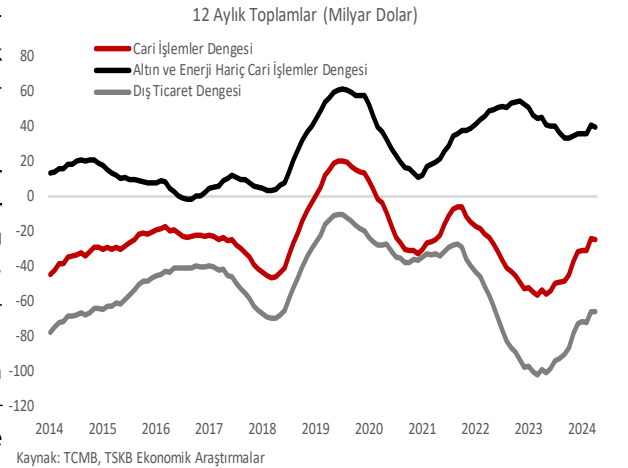
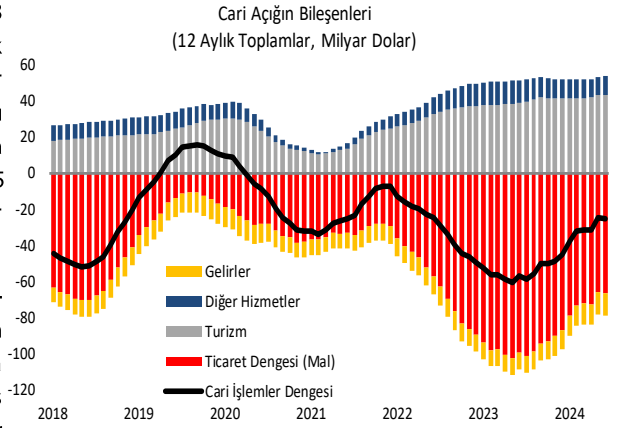
TSKB Ekonomik Araştırmalar

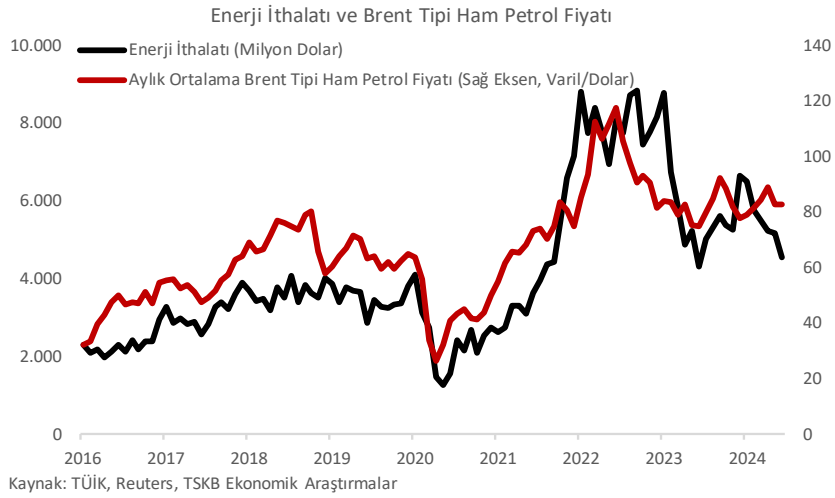
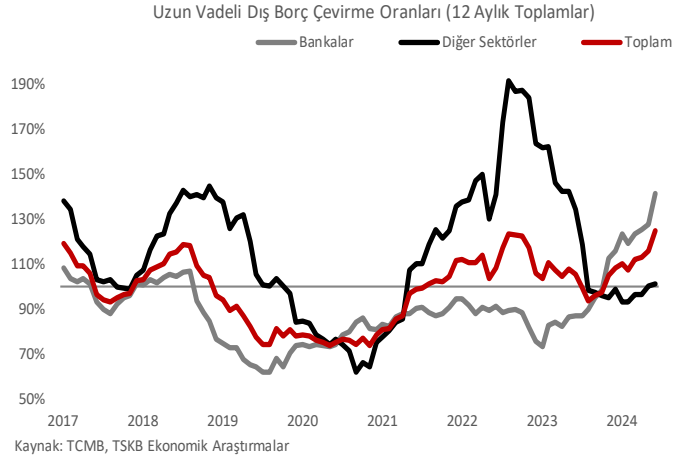
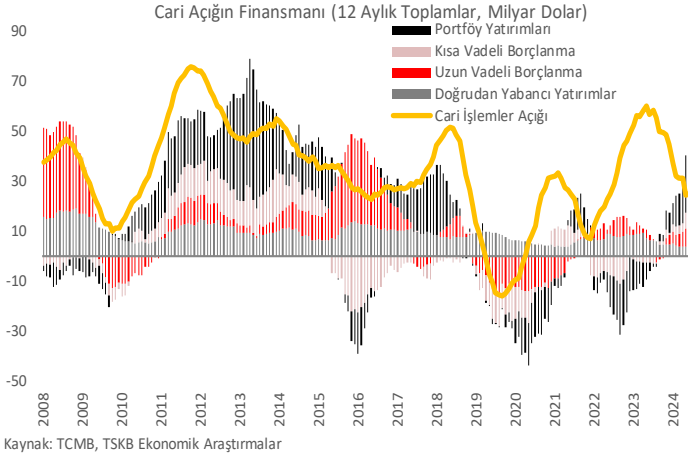
Haziran'da cari işlemler açığında iyileşme duraksadı. 2023'ün aynı ayında 768 milyon dolar olan cari işlemler fazlası 2024 Haziran'da 407 milyon dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu dönemde altın hariç cari fazla 2,4 milyar dolardan 1,3 milyar dolara gerilerken, enerji hariç cari fazla 4,0 milyar dolardan 3,6 milyar dolara indi. Bu sonuçla Haziran 2023'te 5,7 milyar dolar olan altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 2024'ün aynı ayında 4,5 milyar dolar oldu. 12 aylık rakamlar toplam cari açığın 24,5 milyar dolardan 24,8 milyar dolara çıktığını, çekirdek cari fazlanın ise 40,7 milyar dolardan 39,5 milyar dolara gerilediğini gösterdi.

Hizmetlerdeki toparlanmaya karşın dış ticaret açığı ve gelirler tarafındaki gelişmeler cari dengedeki iyileşmeyi sınırladı. Haziran 2023'te 3,8 milyar dolar olan ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı 2024'ün Haziran'ında 4,1 milyar dolara yükseldi. Geçen yıl Haziran'da 788 milyon dolar olan birincil gelir kalemindeki çıkış 2024'ün aynı döneminde 1,1 milyar dolar oldu. 2023 Haziran'da 190 milyon dolar fazla veren ikincil gelir kalemi ise bu yıl Haziran'da 2 milyon dolar açık verdi. Öte yandan, hizmet dengesindeki fazla yıllık bazda 1,6 milyar dolar artışla 6,8 milyar dolara çıktı. Taşımacılık dengesi hafif gerilerken, net seyahat dengesindeki %11,4'lük artış hizmetleri destekledi. 2023 Haziran'da fazla veren sigorta ve emeklilik kalemindeki açık net hizmet gelirlerini sınırladı.

Finansman tarafında yurtdışı bankaların yurtdışı muhabirlerindeki mevduatlarında görülen artışa rağmen dış borçlanmalardaki güçlü seyrin etkisi ile rezervlerde artış kaydedildi. Haziran ayında yurtdışı yerleşiklerin gayrimenkul alımları kaynaklı giriş 98 milyon dolar olurken, toplamda doğrudan yatırımlar kalemi nette 447 milyon dolar fazla verdi. Yurtdışı yerleşiklerin yurtdışında yaptığı portföy yatırımları yaklaşık 1,0 milyar dolar gerilerken, portföy yatırımlarında net giriş miktarı önceki aya göre yavaşlayarak 591 milyon dolar seviyesinde gerçekleşti. Dış borçlanmalarda önceki ay görülen güçlü seyir Haziran'da da sürerken, kısa ve uzun vadeli borçlanmalarda nette sırasıyla 0,8 ve 3,4 milyar dolarlık artış gözlemlendi. Bankacılık sektöründe uzun vadeli borç çevirme oranı %177,2, reel sektörde %81,3 ve toplamda %156,5 olarak kaydedildi. 12 aylık toplamalarda ise bankacılıkta borç çevirme oranı %141,3, reel sektörde %101,0 ve toplamda %124,9 oldu. Öte yandan, yurtdışı bankaların yurtdışı muhabirlerindeki efektif ve mevduatlarında 4,4 milyar dolar artış yaşanırken, yurtdışı bankaların yurt içindeki mevduatlarında 1,5 milyar dolar düşüş görüldü. Net hata-noksan kalemindeki 0,8 milyar dolarlık girişle birlikte resmi rezervler 1,2 milyar dolarlık artış kaydetti.

Haziran verisiyle birlikte ilk yarı genelinde cari açık 2023'ün aynı dönemine göre 20,2 milyar dolar iyileşti. Çekirdek cari işlemler hesabındaki fazla ise 7,6 milyar dolardan 13,7 milyar dolara çıktı. Haziran ayı sonuçları cari dengeye, alt kalemlerdeki ayrışmaya rağmen, hizmet gelirlerinden gelen katkının sürdüğünü ortaya koydu. Fakat dış ticaret açığındaki genişleme ve gelir kalemlerindeki çıkışlar cari dengeki toparlanmanın duraksamasına neden oldu. Finansman tarafında ise ayrışma dikkat çekti. Portföy yatırımları tarafında hisse senetlerinden çıkış yaşanırken, DİBS'lere giriş devam etti. Dış borçlanmadaki canlılığa karşın yurtdışı bankaların muhabir hesaplarındaki artış ve yurtdışı bankaların mevduatlarındaki gerileme rezerv artışını sınırladı. Temmuz ayı öncü verileri dış ticaret açığında daralmaya işaret ederken, turizm gelirlerinin de katkısıyla cari dengede yeniden iyileşme kaydedilebileceğini gösteriyor. Finansman tarafında ise portföy hareketlerindeki dalgalanmanın etkisiyle rezervlerde toparlanmanın hız kesmiş olabileceği görülüyor. Orta vadede ise iç talepte beklenen yavaşlamanın ve dış talebin etkisiyle cari açığın ılımlı bir seyir izleyeceğini öngörüyoruz. Rezervlerde artışın sürmesi açısından ise sermaye akımlarının belirleyici olacağını değerlendiriyoruz.

TSKB

TSKB Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81 FİNDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

(90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamiyle kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.